WASHINGTON DC

І чужому научайтесь,
й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 214. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 5-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1960 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 214. VOL. LXVII.

ОБИДВА КАНДИДАТИ РОБЛЯТЬ ОСТАННІ ЗУСИЛЛЯ В ПЕРЕДВИБОРЧІЙ КАМПАНІЇ

НІКСОН ТВЕРДИТЬ, ЩО КЕННЕДІ БУДЕ ПІД ВПЛИВОМ РУТЕРА, КОЛИ СТАНЕ ПРЕЗИДЕНТОМ КЕННЕДІ КВЕСТІОНУЄ КОМПЕТЕНЦІЇ НІКСОНА В ЗАКОРДОННІЙ ПОЛІТИЦІ

Дорт Ворт, Тексас .— 3-го листопада віце - президент Ніксон вів виборчу кампанію в стейтах Південна Каролайна і Тексас ,а сенатор Кеннеді в чотирьох південно - західніх стейтах. Обидва вони роблять останні зусилля, щоб виграти цьогорічні вибори. Головну промову виголосив Ніксон у Форті Ворт, де твердив, що як Кеннеді стане президентом, то він буде під повним впливом голови спілки Автомобільних Робітників Волтера П. Рутера, який домагається того, щоб робітничі спілки контролювали економічне життя країни. Згадка про Рутера була в друкованій промові Ніксона, яку роздано журналістам, але у промові віце - президент пропустив це місце. Ніксон писав таке: „Існує можливість, що то Рутер буде номінувати нового секретаря праці а не Кеннеді". Ніксон казав, що південні стейти вже, на щастя, не є під виключним впливом демократів. В Колюмбії в Південній Каролайні Ніксон був у товаристві відомого протестанського проповідника Билли Ґрегема і колишнього державного секретаря Джеймса Бирнса. Промову Ніксона передавали через радіові і телевізійні стації по 11-ох південних стейтах. Виїжджаючи з Ню Йорку на південь, Ніксон заявив журналістам, що в нього збільшується довір'я в перемогу після того оваційного вітання, яке було в Ню Йорку. „Коли наш приплив і далі буде зростати, казав Ніксон, то я переможу найвищою більшістю в колеґії електорів, яка колинебудь була'. Коли репортери пригадали віце - президентові недавню надію сен. Кеннеді на перемогу в Ню Йорку, а через те і в цілій країні, то Ніксон на це відповів: „Моя відповідь така, що ми переможемо в Ню Йорку, а тим самим і виграємо вибори. Кеннеді надармо свище. Він, мабуть, попав у паніку". Ніксон склав заяву в справі іміґраційного закону, обіцяючи, що, як стане президентом то старатиметься злібералізувати іміґраційний закон в тому дусі, щоб до цієї країни могло приїздити більше іміґрантів без огляду на квоти, призначені для окремих країн. Ніксон гостро атакував демократичних кандидатів, кажучи, що між ними не буде можлива співпраця, бо Кеннеді і Джансон в Сенаті аж 264 рази не погоджувалися під час голосування над різними законопроєктами. Промовляючи в Оклагома Ситі, Оклагома, Кеннеді ставив у сумнів досвід і компетенції Ніксона в ділянці закордонної політики Кеннеді є в доброму настрої, бо його прихильники доносять йому з різних стейтів, що можливості його перемоги збільшуються. Він трохи захрип, але плянує використати всі останні дні передвиборчої кампанії, яку вестиме ввесь час, майже не сплячи. Кеннеді казав, що Ніксон хотів би, щоб виборці забули те все, що робив Ніксон в ділянці закордонної політики ,але американський нарід цього не може зробити. Кеннеді пригадував Ніксонову заяву в справі літака У-2, збитого над совєтською територією. Ніксон сказав тоді, що американські лети будуть продовжуватись понад СССР, але цього не було. Массачусетський сенатор згадував і про неуспіх Ніксонової поїздки по Латинських американських державах та про те, що Ніксон хотів втягнути ЗДА в 1954 році у війну в справі Індо - Китаю, і твердив, що ті всі потягнення віце - президента зовсім не свідчать про політичну мудрість Ніксона. Промовляючи в Албюкверку в Ню Мехіко Кеннеді атакував Ніксона за те, що закидає йому неправду. Кеннеде твердив, що він говорить чисту правду, коли згадував про те, що республіканці завжди були проти соціяльного забезпечення, починаючи від ухвалення закону про старечі пенсії 25 років тому. Кеннеді сказав: „Гадаю, що американський нарід в найближчий вівторок побачить, хто говорить неправду, а хто оповідає правду". Коли в 1935 році тодішній президент Ф. Д. Рузвелт пропонував ухвалити закон про соціяльне забезпечення, то 90% республіканців були проти цього закону. Ніксон може не виявляти прикмет своєї праці перед виборцями ,але він не може сховати від них того, що його партія зробила в Конґресі, казав Кеннеді. Кеннеді з Ню Мехіко відлетів до Фініксу в Арізоні, і його вітала 5,000 юрба. Там Кеннеді повторив свої давніші закиди республіканцям, що вони занедбали використовувати природні ресурси країни. Цей арґумент може мати вплив на місцевих виборців, бо тих стейтах є недостача води, і Кеннеді обіцяє, що постарається про те, щоб місцеве населення мало доволі води ,яку треба зберігати в штучних збірниках .

Марія Кромпець-Морачевська згинула в автовій катастрофі

З Тексасу одержано повідомлення, що там в автовій катастрофі в дні 3 листопада ц. р. згинула відома українська малярка і заслужений педагог Марія Морачевська з дому Кромпець. Покійна Марія Морачевська, вдова по бл. п. судді Юрієві Морачевському, вчителювала під час свого перебування у Филаделфії в тамошніх українських школах і востаннє перейшла вже на пенсію. Син її Адам — інженер був поранений під час катастрофи. Покійна залишила ще доньку Софію, замужню за д-ром Іринеєм Темницьким, внуків Володимира і Юрія і брата Євгена.

В АМЕРИЦІ

● **Державний секретар** Крістіян А. Гертер вислав запрошення до всіх амбасад у Вашинґтоні, щоб вони, якщо схочуть, обсервували американські вибори в дні 8-го листопада. Це зможуть вони робити поза Вашинґтоном, бо в Дистрикті Колюмбія не відбуваються вибори.

● **В дні 3-го листопада** в Ню Йорку Італійсько Історичне Товариство влаштувало прийняття з приводу видання двох марок для відзначення італійського національного героя Ґарібальді. Ці марки мають вартість по 4 і 8 центів і їх видано в серії Чемпіонів Свободи і віддано їх до продажу в дні 3-го листопада.

● **Зі столиці** нюйоркського стейту Олбани повідомляють, що в місті Ню Йорку є зареєстровані 3,622,653 виборці, а в решті стейту — 4,730,083. В цілому стейті є зареєстровані 8,352,-742 виборці. В 1956 році число виборців виносило 7,715,154, а в 1952 — 7,841,613. Цього року зареєстровано більше жінок, як в попередніх роках 1952 і 1956.

● **У ЗДА** є 1,200 організацій, які забезпечують на лікування під час недуги. Між ними є 737 забезпеченевих компаній, 78 плянів так званого Блу Кроссу, 68 плянів Блу Шилду і 300 інших плянів. Деякі з цих плянів діють в одному або кількох стейтах, а інші мають дозвіл на діяльність в цілих ЗДА.

Жінки губернатора, сенатора і ген. прокуратора відвідали українські Установи в Ню Йорку

Мері Рокефеллер із своїм чоловіком, губернатором Нелсоном Рокефеллером.

Ню Йорк. — Дружини видатних американських республіканських діячів: нюйоркського губернатора Нелсона Рокефеллера, сенатора З'єдинених Держав Джекоба Джевітса та нюйоркського стейтового генерального прокуратора Лефковіца відвідали в четвер, 3-го листопада, ряд українських інституцій і установ у цій метрополії, живо інтересуючись їхніми устаткуваннями та розвитком. Вони, в супроводі голови українського відділу в стейтовому Республіканському комітеті адв. Михайла Пізнака, який попереднього дня займався участю українців, зокрема хору „Думка" у великому зібранні в Колізеї з виступами президента Айзенгавера і віце-президента Ніксона, відвідали в першу чергу школу св. Юра, де вітав та знайомив їх зі школою веч. о. ігумен Засійбіда, ЧСВВ, опісля відвідали „Сурму" і „Арку" та, вкінці, Український Народний Дім і влаштовану там місцевим 64-им Відділом Союзу Українок Америки виставку. Дружини американських діячів живо інтересувались не тільки відвіданими установами, але й цілістю українського життя в цій країні, як і долею, чи радше недолею, українців на рідній несвоїй землі.

Департамент оборони збільшує видатки на біологічну й хемічну зброю

Вашингтон. — Представник департаменту оборони повідомив, що вирішено збільшити видатки на бактеріологічну і хемічну зброю, якою треба буде послуговуватися в малих війнах, коли б ворог відважився їх почати. Цією зброєю послуговувалися б тоді, коли б не можна вживати атомової зброї. Нова зброя не вбивала б людей, тільки робила б їх сонними і непритомними, і це дозволило б здобувати терени без нищення їх і не вбиваючи людей. Армія вже має кілька родів так званих „нервних газів", та різних інших засобів, які роблять людей сонними або їх знепритомнюють на короткий час. Летунство матиме прилади, з яких можна буде випускати з літаків „несмертельний" плин, що скроплювати буде військові інсталяції та заселені людьми місцевості. В цьому фінансовому році. 1960-1961, на бактеріологічну і хемічну зброю призначено $70 мільйонів, а в найближчому бюджеті, що почнеться 1-го липня 1961-го року, на цю ціль проєктують видати $75 мільйонів. Новий бюджет підготовляє уряд президента Айзенгавера і в січні 1961-го року предложить його новому Конґресові. За кілька років видатки на біологічну і хемічну війну збільшаться до $200 мільйонів.

Плянують збудувати „кухню" для летунів у космічних просторах

Шикаґо. — Представник летунства заявив, що і тепер обов'язує твердження Наполеона, що армія маршує не ногами, тільки шлунками, і тому треба думати про те, що треба збудувати „кухню" з якої могли б користати ті летуни-астронавти, які літатимуть по космічних просторах. Корпорація Вірпул повідомила, що вона до квітня 1961-го року збудує „прототип кухні для космічних просторів". Не буде це кухня в дійсному значенні цього слова, а радше буде це магазин, в якому переховувати будуть ті харчі, що є призначені для астронавтів. Запас харчів має вистачити на три особи впродовж 14-ох днів. В цьому „магазині-кухні" будуть тісточка, торти, цукорки і сендвічі і більшість харчів буде в сухому стані, бо треба буде їх „відводнити". Ця кабінка з харчами буде майже весь час находитися в тих космічних просторах, де не діє притягання Землі, тому в ракеті в космічних просторах не можна буде варити харчів.

Демократи зібрали на виборчу кампанію $ 478,519; республіканці $ 1,530,242

Вашингтон. — Комітети обидвох партій, які ведуть виборчу кампанію за вибір членів Конґресу, Сенату і Палати Репрезентантів, повідомили, що до дня 2-го листопада вони зібрали такі суми на вибори: демократи — $478,519, з того видали $438,551; республіканці встигли зібрати $1,530,242 і вже видали $1,205 281. Одночасно урядовець Палати Репрезентантів повідомив, що Комітет за вибір Кеннеді — Джансона дістав до 24 жовтня $984,667 і видав — $980,074. Комітет за вибір Ніксона-Ладжа зібрав $197, 6675 і видав $158,313, 50 осіб склали пожертви по $1,000 і більше для Ніксонової кампанії, а для Кеннеді таких осіб було 97. Збірка фондів на виборчу кампанію продовжується, її будуть переводити обидві партії і після виборів, якщо матимуть дефіцит в своїх касах. Не легко буде зліквідувати дефіцити тому кандидатові, який програє вибори, бо не буде ентузіязму до пожертв для кандидата-невдачника.

Більшість промисловців передбачають ріст своїх фірм в 1961-му році

Ню Йорк. — Рада Крайової Промислової Конференції запитувала 173 промислові компанії, як вони дивляться на ріст своїх фірм в 1961-му році, і дістала відповіді, що аж 40 відсотків цих фірм передбачають в найближчих місяцях збільшення числа замовлень в першій половині 1961 року в порівнянні з першою половиною 1960 року. Подібні опитування в 1957 році виявили, що число оптимістичних фірм було далеко менше. З того роблять висновок, що немає причини боятися економічної зниження в найближчих місяцях, як це дехто передбачає. Половина компаній висловила надію, що в першій половині 1961-го року прибутки їхніх фірм збільшаться в порівнянні з 1960-им роком. В 1957 тільки 42 відсотки фірм сподівалися зросту прибутків. Більше як дві треті фірм стверджують, що в цьому році їхні інвестиції є більші, як попереднього року.

● **Обговорення мистецької виставки жінок**, влаштованої тепер в Ню Йорку, відбудеться в суботу дня 5 листопада ц. р. в домівці СУА в Народному Домі, кімната ч. 31, о год. 7-ій веч. Візьмуть участь в дискусії: Василь Барка, Любомир Кузьма і Антін Малюца. Модератор — Борис Ржепецький.

Поширюються поголоски про арешт Хрущова і прихід до влади Маленкова

У п'ятницю, 4-го листопада рано, з Відня поширилась поголоска про відставку Хрущова та прихід до влади Георгія Маленкова. Хрущов мав би бути заарештований. Подібні вістки передано також із Стокгольму. До 11-ої години рано ці вістки не мали свого потвердження, хоч у совєтській диктатурі все можливе.

В Конґо поширюється „громадянська війна"

Леопольдевіл, Конґо. — В останніх повідомленнях із цієї найновішої африканської республіки стверджується дальше поширення „громадянської війни", цим разом на провінцію Касаї, що подібно, як провінція Катанґа виявила „сепаратистичні тенденції". Поняття „громадянської війни" означається в західній пресі з відповідними застереженнями, бо в заворушеннях бере участь не тільки місцеве населення, але й всілякі зовнішні сили. Ватажок найсильнішого в південному Касаї племени вже раніше відмовився був підпорядкувати себе центральній владі під проводом Люмумби. Сутички між розвареними племенами трапляються в цілому Конґо. Тим часом спеціяльний представник генерального секретаря Об'єднаних Націй Даґа Гаммершилда в Конґо, індійський дипломат Раджешвар Даяль, що керує силами Об'єднаних Націй та їх допомогою в тій країні, виступив з гострим засудом проти полковника Мобуту та його урядовців, що відібрали владу від просовєтського Люмумби, за їхню поведінку та за нехтування ними постанов Об'єднаних Націй. Даяль обвинувачує також бельгійський уряд, закидаючи йому організацію повороту бельгійських громадян до Конґа, що збільшує неспокої і заворушення.

Гю Ґейтскелл переобраний на провідника британської Партії Праці

Лондон. — Гю Гейтскел, дотеперішній провідник Партії Праці, затримав у своїх руках надалі провід цієї партії, перемагаючи в партійному голосуванні свого противника і конкурента Гаролда Вилсона 166 голосами проти 81. Вибори провідника Партії Праці переводять її посли до Парляменту і в них брало участь 254 послів, із яких тільки сім було відсутніх. Перемога Гейтскелла над Вилсоном є водночас перемогою правого крила цієї партії над лівим крилом Гейтскелл обстоює дальшу тісну співпрацю Великої Британії з НАТО і з ЗДА, в той час, як Вилсон і його прихильники вимагають негайного атомового роззброєння і відібрання американцям їхніх мілітарних баз у Великій Британії. Не зважаючи на перемогу й одержання двох третіх голосів, становище Гейтскелла не буде легким, бо лейбуритська опозиція дуже активна і вимагає рішуче здійснення основних змін в закордонній політиці Великої Британії. Виявом вимог цієї опозиції був започаткований нею востаннє рішучий спротив проти встановлювання у Великій Британії бази для американських підводних атомових човнів.

Два американські вчені відзначені нагородою Нобеля

Стокгольм. — Два американські вчені, професори Каліфорнійського університету проф. Віллярд Ф. Ліббі і проф. Доналд Гласер, відзначені нагородою Нобеля за їхні досягнення в хемії і фізиці. Проф. Ліббі дістав нагороду за розвинення використання радіоактивного вуглеця (карбону) для означення віку в археології, ґеології, ґеофізиці та споріднених науках, а проф. Гласер здобув нагороду за нові винаходи в фізиці. Нагороди Нобеля признає Шведська Королівська Академія Наук згідно із завіщанням Альфреда Нобеля, славного винахідника динаміту. Нагорода, крім слави і почести, дає також грошеву суму у висоті 43,700 долярів.

Маршал Тимошенко пішов у відставку

Москва. — За одержаними тут закордонними кореспондентами інформаціями, видатний совєтський військовий маршал Семен Тимошенко відійшов у відставку, а з іншими даними він став жертвою чергової чистки, продовжуваної Хрущовим в совєтських збройних силах. Донедавна Тимошенко був командантом Білоруської військової округи і в останній час у совєтській пресі його дуже рідко згадувано.

Організатор УНСоюзу Микола Дербуш розпочав організаційну працю в Ню Йорку й Джерзі Ситі

Микола Дербуш

Ню Йорк. — Відомий організатор членів УНСоюзу професор Микола Дербуш, прибув минулої неділі до Ню Йорку, щоб впродовж двох найближчих місяців вести організаційну працю на терені Ню Йорку, Нюарку, Джерзі Сити та взагалі метропольної округи. У зв'язку з посиленням цьогорічної кампанії для збільшення числа членів УНСоюзу до 75,000 та користаючи із приявности на цім терені успішного й досвідченого союзового організатора, Головна Канцелярія УНС сподівається, що ті українські громадяни, які ще не стали членами УНСоюзу та всі ті, які є забезпечені в ньому на невеликі суми, скористають із цієї нагоди та забезпечаться або доповнять своє забезпечення. Мірилом успішности в праці та кваліфікації Миколи Дербуша є факт, що він здобув в минулому, ювілейному році 65-ліття УНСоюзу перше місце поміж всіми численними організаторами в ЗДА і Канаді, придбавши для УНСоюзу понад триста нових членів. Зв'язатися з п. Дербушем можна за посередництвом Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі.

НОВІ ВИПАДИ МОСКВИ ПРОТИ ДЕ ҐОЛЯ ЗАГОСТРЮЮТЬ ПОЛІТИЧНУ КРИЗУ

Москва. — Орган Центрального Комітету совєтської комуністичної партії надрукував 3-го листопада нову статтю з гострою атакою проти французького президента де Ґоля, закидуючи йому „імпас" в Альжирі та „участь в хорі реакційної американської пропаґанди". Це доливає нової оливи до вогню в совєтсько - французьких відносинах, що з кожним днем погіршуються від часу, як совєтський диктатор Нікіта Хрущов заповів активну совєтську допомогу альжирським повстанцям. Новий совєтський виступ проти де Ґоля, також із закидами його „змови з німецькими мілітаристами", трапився саме напередодні заповідженого виступу де Ґоля з промовою до нації, в якій він має скласти нову важливу заяву в справі Альжиру. Цей виступ „Правди" проти де Ґоля інтерпретують в західніх дипломатичних колах як вступ до заповідженої активної совєтської допомоги альжирським повстанцям висилкою зброї і, мабуть техніків та як остаточну втрату надій в Кремлі на можливість здобути прихильніше відношення де Ґоля до совєтської політики відносно Німеччини і однобічного роззброєння. Сильне погіршення та загострення в совєтсько - французьких відносинах не залишиться без впливу і на дальше загальне погіршення міжнародної ситуації, бо передбачається також можливість виконання заповідженої раніше перестороги де Ґоля на адресу Москви, що Франція зірве дипломатичні відносини з Совєтським Союзом, якщо Москва визнає уряд альжирських повстанців, очолюваний Фоґатом Аббатом. Цей тимчасовий уряд альжирських повстанців Москва вже визнала де факто минулого місяця.

Південнокорейський парлямент вимагає з'єдинення Кореї і її членства в ОН

Сеул. — Палата репрезентантів Південної Кореї прийняла під час своєї сесії дня 2 листопада ц. р. одноголосно резолюцію з вимогою об'єднання Кореї і прийняття її в члени Об'єднаних Націй. Цю резолюцію переслано через Генеральний Секретаріят ОН на розгляд Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. В резолюції висловлено водночас із цим вимогу переведення під доглядом ОН в цілій Кореї вільних виборів в погодженні з постановами конституції Корейської Республіки і з уже давніше видвигнутою метою — встановлення об'єднаної, незалежної і демократичної Кореї. В додатку висловлено прохання до ОН, щоб ця міжнародна організація започаткувала відповідні заходи для прийняття Кореї в члени ОН. Міністер закордонних справ Південної Кореї заявив у зв'язку із цим, що вже час закінчити із сумною „травестією справедливости", значить з поділом Кореї на дві частини, південну і північну.

Гайле Селяссіє відзначає 30-річчя свого володіння

Аддіс Абеба, Етіопія. — Імператор Етіопії Гайле Селяссіє відзначив 30-річчя своєї коронації на цісаря цієї країни, що має теж назву Абісинія, виголошенням промови на відкритті етіопійського парляменту. У своїй промові Гайле Селяссіє подякував З'єдиненим Державам Америки за їх допомогу для Абісинії, а зокрема за висловлену ними готовість започаткувати будування першого етіопійського університету. Виступили ЗДА із такою офертою після того, як Совєти зголосили свою готовість збудувати в Етіопії велику технічну школу на 1,000 студентів. В дальшому Гайле Селяссіє говорив про інвестицію чужоземного капіталу, вітаючи такі інвестиції, не без уваги на деяке розчарування ними в минулому. Такі інвестиції Гайле Селяссіє вважає тим більше конечними, що етіопійський приватний капітал не має потрібних засобів для цього. Обіцяв ще Саляссіє теж, що незабаром він вибереться у відвідини до деяких західньо-африканських країн і до Південної Америки. Відзначування 30-річчя коронації етіопійського цісаря в Абісинії, яка нараховує 20 мільйонів населення, проходило дуже врочисто. Етіопійці вважають свою націю найстаршою християнською нацією світу і виводять її династію від Менеліка, сина ізраїльського короля Соломона і королевої Шеби. Сам Гайле Селяссіє є 225-им імператором з черги і титулує себе „королем королів, вибранцем Бога і переможцем над левом Юди".

Індонезія переймає під свою адміністрацію нафтові компанії

Якарта, Індонезія. — Індонезійський уряд започаткував заходи для перейняття державою усієї нафтової індустрії країни державними компаніями або контракторами, призначеними урядом. Першим кроком в цьому напрямку є декрет про нафту і природний газ, підписаний президентом Сукарно і затверджений індонезійським парляментом. Головна постанова в ньому забороняє видавати чужоземним компаніям концесії на експлуатацію нафти в Індонезії. Додаткова клявзуля дозволяє тільки чужоземним компаніям працювати в Індонезії в ролі контракторів урядових компаній. Ця клявзуля мала б забезпечити нормальне функціонування нафтової індустрії, бо сама Індонезія не має ні відповідного капіталу ні експертів для ведення експлуатації нафтових і газових ресурсів у Індонезії. Чужоземні компанії сподівалися такого звороту і готові співпрацювати з урядом.

У СВІТІ

● **Реза Сирус Алі** — так буде називатись народжений в минулий понеділок син іранського короля Рези Палеві. Всі діти, народжені в тому шпиталі, де прийшов на світ іранський наступник престолу, впродовж трьох днів — будуть в його честь називатися „Реза" „Свахою" у подружжі 42-літнього короля Рези Палеві з 22-річною студенткою архітектури Фарах Діба була його донька з першого подружжя, на один рік молодша від Фарах її товаришка.

● **Об'єднані Нації** опублікували статистику смертности серед дітей у віці до одного року, з якої виходить, що в 1958 році ЗДА стояли в цій ділянці на 10-му місці. На першому місці стоїть Швеція, якої смертність немовлят у віці до одного року виносить 15.8 на кожну одну тисячу новонароджених дітей. Далі йдуть такі держави: Голляндія (17.2), Австралія (20.5), Норвегія (20.5), Швайцарія (22.2), Англія (23.3), Данія (23.4), Нова Зеляндія (23.4), Финляндія (24.5) і ЗДА (27.1).

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00, six months $6.25, three months $3.25.—Jersey City and Foreign Rates: One year $14.00, six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65c.
Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25., на три місяці $3.25. — В Джерзі Ситі і закордоном — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі, виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: SVOBODA, P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Участь у виборах

Американська демократія виявляє чимало парадоксів, незрозумілих для европейців. До них належить наприклад, обирання президента країни посереднім голосуванням, через електорів, та ще й без принципу пропорційности, дармащо в Америці безпосереднім голосуванням вибирають не тільки членів федерального Конгресу й стейтової леґіслятури, але й прокурорів, шерифів та безліч різних урядовців міської самоуправи. До прикрих парадоксів американської демократичної системи належить також факт, що хоч американці всією душею віддані цій системі і нізащо не проміняли б її ні на яку іншу, а вибори є складовою частиною всього тутешнього суспільного клімату, проте в масі вони супроти виборів виявляють більшу байдужість ,аніж цього вимагає добро країни.

Правдивим критерієм зацікавлення виборами не є читання газетних звітів про вибочу кампанію чи стеження за телевізійними „двобоями" між кандидатами на президента, а — голосування. Погляньмо на статистику виборчої фреквенції в Америці за останніх шість президентських виборів. У 1936 р. голосувало тільки 57% управнених, у 1940 р. — 59.1%; у 1944 р. — 53%; у 1948 р. — 51.5%; у 1952 р. — 62.7% і в останніх виборах 1956-го року — тільки 60%. Ця низька фреквенція американських виборців ще яскравіше впадає в очі, коли порівняємо її з іншими країнами. В Австралії у виборах 1958-го року взяло участь 95.48% управнених; у Західній Німеччині в 1957-му році — 88.2%; в Ізраїлі в 1959-му році — 82.8%; в Канаді у 1958-му році — 80%; у Великій Британії у 1959-му році — 78,7%; у Швеції в 1958-му році — 77.4% — і тоді знявся там великий крик ,чому так мало громадян пішло до виборчих урн. Коли ж взяти під увагу ,хто найбільше голосує в З'єдинених Державах ,себто які національні групи, то на першому місці стоять виборці англо - саксонського походження, потім ідуть французи, жиди і німці. На останньому місці стоять слов'янські національні групи .

Цифри мають свою вимову не тільки в банкових балянсах, але й у виборчій статистиці. Три дні тому на сторінках „Свободи" згадано про розпучливо - драматичний заклик філіппінського амбасадора у Вашингтоні ген. Ромульо до американців, щоб вони отряслися з сонливости і байдужности супроти комуністичної небезпеки. Ця байдужність є частиною загальної байдужности до справи політики. Політичні справи хвилюють ,непокоять, дратують ,себто є протилежністю спокою і виґоди, що їх хоче пересічний обиватель. Цей настрій вигідництва витворився внаслідок величезного здвигу добробуту в розмірно короткому часі існування американської держави. В останньому числі „Сатардей Івнінг Пост" з 5-го листопада ц. р. знаходимо в листах до редакції цього журналу характеристичний лист однієї пані з Луїзіяни на тему актуальної нині у перенаселених країнах світу проблеми контролі народин. Огірчена жінка пише: „Багато з-посеред тих, які так палко обстоюють методи контролі народин, роблять це не тому, що вони стурбовані проблемами світової популяції, але тому, що воліють мати радше одну дитину ,два авта, два телевізійні апарати, дівчину до послуг на пів дня, няньку для дитини на кілька ночей в тижні і т. д. Це справжня гіпокризія!"

Такі голоси доказують, що в американському громадянстві не тільки в інтелектуальній і політичній верхівці, але й в середній верстві починається реакція проти атмосфери вигідництва ,яка опанувала деякі верстви населення. Українська національна група в Америці не є ізольована від загально - американської атмосфери, розполітикованість викликає в реакції відразу взагалі супроти всяких проблем політики. Добробут, що його знайшли тут новоприбулі, кидає їх в обійми того вигідництва, яке не хоче „турбуватися" такими справами, як голосування. Це прояв поганий, шкідливий не тільки для загальноамериканської справи, але й для нашої, української. В усьому культурному світі висока виборча фреквенція вважається доказом розуміння громадянських прав і обов'язків, доказом політичної культури і відповідальности. Це ми й повинні виявити поголовною участю у виборах 8-го листопада.

Найкраща зброя — рішучість

Спокійна, але рішуча політика З'єдинених Держав Америки у відношенні до Куби показала, що найуспішнішою тактикою в міжнародних взаєминах є, з одного боку, розсудливе і холодне трактування подій та обставин, а з другого — неуступливість щодо своїх принципів і позицій .

Ще з початком липня ц. р. в процесі загострювання взаємин між ЗДА і Кубою, совєтський диктатор Нікіта Хрущов, промовляючи на зібранні совєтських учителів у Москві,, пройнятий демагогічним запалом, загрозив, що у випадку американської агресії на Кубу Совєти випустять на ЗДА далекосяжні керовані ракети. Заяву цю ЗДА, значить, їхній уряд і їхня публічна опінія, прийняли спокійно, стверджуючи, що Куба належить до спільноти американських народів і що всі спроби встановити там чужі і ворожі для цієї спільноти впливи та режими будуть трактовані ,як порушення доктрини Монро .Не взяли собі до серця З'єдинені Держави цієї погрози і в дальшому, зокрема у встановлюванні економічних рестрикцій супроти Куби, включно із стримуванням аремиканського експорту до цієї країни.

Спокійне сприйняття погрози Хрущова і рішучість супроти авантюрницьких виступів Кастра в ОН і в Гавані мали той наслідок, що московський диктатор був примушений свою липневу погрозу змодифікувати, заявивши представникові кубинського щоденника „Революсіон", що, мовляв, оборонити себе може тільки сам загрожений народ, і що його заяву в справі випущення совєтських ракет на ЗДА треба трактувати не дослівно, а як „символічну".

Виявилися „символічними" також і погрози Фіделя Кастра „викинути" американців силою з їхньої морської бази Ґвантанамо на Кубі. Після шаленої й широко поведеної пропаґанди проти існування цієї бази на Кубі, після погроз влаштувати марш жінок і дітей для захоплення цієї бази і після поставлення в стан збройного поготівля — 200,000 кубинської міліції, на які то акти відповіли ЗДА замінуванням піль навколо Ґвантанамо і заявами уряду та командування, що американці цієї бази не залишать і будуть її боронити збройно, — кубинський уряд проголосив раптом устами президента Дортікоса офіційно заяву, що він не дасть ніколи наказу атакувати базу Ґвантанамо.

Факти відступу Хрущова і Кастра від висловлюваних ними досі погроз справи взаємин між ЗДА і Кубою ще не вирішують, але доводять, що найкращою відповіддю на всі погрози диктаторів і найуспішнішою зброєю проти їх авантюр та затій є рішучість і неуступливість .

МІЖ БОННОМ І МОСКВОЮ

Мюнхен. — Недавно в Бонні ,столиці Західньої Німеччини, стався „дипломатичний скандал". На конференції, улаштованій парляментом і урядом ,для популяризації допомоги малорозвиненим країнам, виступив з промовою професор Ергард, міністер народнього господарства, перестерігаючи народи Азії й Африки перед небезпекою комуністичного тоталітарного імперіялізму та колоніялізму. На цю конференцію запрошено Сємьонова, совєтського посла в Бонні. Почувши ці слова німецького міністра, Сємьонов кинувся до промовця і почав вигукувати різні образливі слова, згадуючи Гітлера і подібне. Службовець порядку, подумавши, що має до діла з ненормальною особою, узяв Сємьонова за рукав і хотів його вивести з конференції .Але президент парляменту Герстенмаєр вмішався в цю справу, сказавши, що Сємьонов, як дипломат, є під охороною міжнародних законів. Сємьонову зложено кондоленцію з приводу прикрого інциденту, а другого дня сам прем'єр Аденауер висловив совєтському дипломатові свій жаль і вибачення з цієї причини.

Ця поспішна запобігливість перед совєтським послом, який порушив порядок на чужій території, бо намагався перешкодити критиці комуністичної політики у вільній країні, викликала немале здивування в політичних колах Німеччини. В пресі з'явилися здогади, що ця надмірна і непотрібна чемність Аденауера супроти нечемного дипломата не була виявлена випадково. Здогади, як незабаром ствердилося, зовсім не були фантастичні. Бо виявилося, що Хрущов, після свого повороту з Америки, запросив до себе посла Західньої Німеччини в Москві, Кролля, і висловив своє бажання „нормалізувати" відносини СССР з Західньою Німеччиною. Кружляють уперті чутки, що вже йде підготова до нової зустрічі Аденауера з Хрущовим (остання зустріч була в Москві в 1955 р.), при чому з німецького боку подасться, як основа для переговорів — рішення в справі репатріяції німців, які ще перебувають в СССР, як полонені.

Однак, кожному мусить бути ясно, що справу репатріяції полонених Аденауер міг би доручити своєму апаратові, не стрічаючись з Хрущовим. Очевидно, є бажання у голов совєтського та німецького урядів відбути нараду „в чотири очі', щоб до дечого договоритися. В інтересі Хрущова виторгувати у німців поступки в справі Берліну і скасувати рішення Аденауера про припинення торгівлі з Східньою Німеччиною, промисловість якої через те не може виконувати плянів, накинутих їй Москвою. Звичайно, будуть спроби „москаля-чарівника" відірвати Західню Німеччину від НАТО, на що не видно ніяких шансів.

З усього виходить, що почин переговорів належить Хрущову. Але чому на це йде Аденауер? Є для нього дві причини: внутрішня і зовнішня. Наближаються вибори до парляменту Західньої Німеччини, і Аденауер хоче показати своїм громадянам, що його політика в зносинах з СССР дає хоч мінімальний успіх, бо опозиція все атакує його за нееластичність, за брак ініціятиви, за недостачу „політичної фантазії". Для закордону Аденауер хоче виступити в ролі охочого до компромісів з Москвою, бо він має славу „непримиренного" супроти СССР, за що на нього часто нападають також журналісти у вільному світі.

Можна думати, що Хрущов вирішив шукати контакту з Аденауером також для того, щоб знести деякий розлад між головою німецького уряду і де Голем. Де Голь після невдалої наради голов чотирьох великодержав у Парижі (травень 1960 р.) вирішив іґнорувати Хрущова і не схотів летіти за океан, щоб дивитися на блазенства совєтського прем'єра. Хрущов помстився за це, визнавши уряд Альжиру, що є в Тунісії та в Єгипті, а тепер хоче показати де Голеві, що він може вільно розмовляти з Аденауером, не звертаючи уваги на політику французького уряду.

А. Е.

Д-р Іван Козак
б. сотник УГА й Армії УНР

МІСЯЦЬ УКРАЇНСЬКОГО ІНВАЛІДА

Спогад про славнопам'ятний Листопадовий Чин нерозривно пов'язаний із згадкою про його творців, вояків Української Галицької Армії. Порядком асоціяції понять згадуємо ці Великі Роковини з почуттям вдячности не тільки їх одних, але взагалі всіх тих, що боролися за волю України на всіх її Землях, у різних формаціях та в різних фазах нашої визвольної боротьби. Молитвою й панахидами вшановуємо пам'ять тих героїв, що загинули на полі слави або й пізніше вибули назавжди з бойового стану і відійшли в засвіти. А з тих, що залишилися живими, з особливою вдячністю і любов'ю згадуємо інвалідів рідного Війська. Вони втратили здоров'я і стали непрацездатними каліками у боротьбі за Українську Державність, за кращу долю Нації.

Піклування інвалідами та вдовами й сиротами — один з найважливіших обов'язків кожної держави. Але в народів, які втратили свою державу, цей почесний обов'язок самозрозуміло переходить на всю спільноту, як вимога народної чести і наказ національного сумління.

Для виконування цього обов'язку на Рідних Землях українська спільнота створила була окрему установу, — Українське Товариство Опіки над Інвалідами (УКТОДІ). Львину частину грошових засобів, необхідних для виконування своїх завдань, ця установа черпала із збірок, влаштовуваних рік-у-рік на протязі листопада. Ці збірки перейшли в традицію під назвою листопадових. Кожна така збіркова акція розпочиналася публічною збіркою добровільних датків до замкнених коробок, що проходила по всій країні саме в дні першого листопада. В її переведенні приймали поголовну участь всі національні організації, головно жіночі та молодечі, при доброзичливій підтримці української Церкви. Крім того на протязі всього місяця листопада при кожній нагоді збирано щедрі датки на цю шляхетну ціль. На неї призначувалось ,також прибутки з усіх імпрез, влаштовуваних упродовж названого місяця .Подібні збірки влаштовувано вже тоді й серед наших поселенців у ЗДА і Канаді. І так місяць листопад став традиційним місяцем Українського Інваліда .

Цю шляхетну традицію привезли ми в наших серцях до країв нашого поселення. У ЗДА опіку над інвалідами та воєнними вдовами й сиротами перебрала Суспільна Опіка Комбатантів, що діє при Головній Управі Об'єднання б. Вояків Українців в Америці, як центральна допомогова установа Об'єднаних Комбатантських Організацій. Почавши з 1953-го року ця установа переводить при допомозі комбатантських організацій по всіх більших скупченнях українців на території ЗДА збіркові акції. Подібно, як колись в Рідному Краю, кожна така акція починається публічною збіркою пожертв на Дар Українському Інвалідові, що проходить — відповідно до тутешніх обставин — в першу неділю листопада. Переводять її у дружній співпраці діючі тут комбатантські організації: ОбВУА, Братство УСС, Братство кол. Вояків І Української Дивізії УНА, Об'єднання кол. Вояків УПА та Т-во кол. Вояків УПА ім. ген.-хор. Тараса Чупринки, при співучасті жіночих і молодечих організацій.

У поточному році така публічна збірка проходитиме в найближчу неділю, 6-го листопада ц. р. Біля українських церков та осередків появляться збірщики із замкненими коробками. Священний обов'язок кожного українця і українки — скласти якнайщедріший даток на цю ціль не тільки до цих коробок, але також пізніше на окремі збіркові листи, які вже розіслано нашим організаціям та поодиноким особам. Це ніякий акт ласки, це тільки — сповнення національного обов'язку.

Пам'ятаймо самі і перекажімо нашим нащадкам, що листопад — місяць Українського Інваліда!

ПРОВІДНІ ЗОРІ СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ

Кожна більша історична подія в житті народу починає нову еру, серію духових перемін і суспільного устрою, еру свободи та державної незалежности, що врізується в людську пам'ять назавжди. Спомини про таку історичну подію повторяються кожного року.

До таких споминів належать: Першо листопадовий Зрив 1918 р. та проголошення Соборности України 22 Січня 1919 р.

Зрив народу до свободи, получений з великими жертвами життя найкращих одиниць є таким гарний, такий геройський, що стоїмо супроти нього повні подиву. День Першого Листопада 1918 р. був таким великим моментом в житті народу українського. Це ніщо, що стратили ми самостійність. Це не повинно бути причиною забуття.

Листопадовий Зрив відбувся в західній області України, але він був не обласним, а всеукраїнським, бо діяв в ім'я України, яка є тільки одна, соборна і неподільна.

Зрив той хоч стояв у тісному духово - політичному зв'язку з державницьким зривом над Дніпром, то організаційно його переведено виключно місцевими галицькими силами, з військового боку бездоганно.

Політичним завершенням Листопадового Зриву був Акт Злуки з 22 Січня 1919 р., а стратеґічним найсвітлішим символічним його осягом було здобуття Києва з'єдиненими українськими арміями 31 серпня 1919 р.

Мілітарно Листопадовий Зрив закінчився катастрофою, бо українцям „встоятись не було сили" проти переважаючих сил ворога. Сьогодні вся Україна в соборній неволі, проте Листопадовий Зрив як і Січневий Акт залишаться не тільки мітом і легендою для майбутніх поколінь, але політичним фактором першої ваги. Можуть змінятися окупанти, але сам старий город князя Льва — сам Львів непорушний, він був, є, і залишиться український.

Роковини Листопадового Зриву та Січневий Акт Злуки являються провідною зорею в наших змаганнях до самостійної України. І ми тут, далеко за синіми морями від батьківщини вшановуємо пам'ять Листопадового Зриву та Січневого проголошення Соборної України.

Відзначемо ті Дні на землі Вашингтона, яка нас прийняла, працю дала, громадянством надалила, защо ми їй вдячні, однак серцем і душею ми є там, де сотні найкращих синів не вагалися груди наставляти, кров проливати за права і свободу українського народу.

Не судилось нам мати власну державу, не судилось нам відзначати роковини Зриву на рідній землі, але віримо, що не мине багато часу, коли загляне сонце в наше віконце і воскресне Україна і слава і воля.

Шлях наш є вкритий терням і колодами, бо багато праці треба, щоб переконати деяких політиків, що Україна не є стейтом російської імперії що Україна лежить в центрі Европи, і є то край, замешкалий одноцільним народом, який має всі дані на самостійність, який мав свою державу, своїх князів та гетьманів.

І тепер то звертаємося до вас, матері українки, виховуйте покоління ваші на чесних синів і доньок українського народу, які б не вагалися в слушний час стануги в бойові ряди за права і свободу українського народу.

А ви, сини і доньки українського народу, ідіть слідами батьків і дідів ваших і не спічніть в своїх змаганнях, доки не підведете ту величаву святиню, дорогу нам Україну, під покрівлю. Святиню ту побудуйте на тривких основах Листопадового зриву та Січневого проголошення Соборної України. Покрівлю цієї святині вкриють потомки ваші золотою крицею, запнуть прапори, які голоситимуть світло правди і свободи.

Бо не в тінь, а в блиск зір
Ідеш народе. Вір
Тебе жде вічний бій,
А в боротьбі розвій.

Д-р Лев Рубінґер

З НАШИХ БУДНІВ

НАДХОДИТЬ ЦЕЙ ДЕНЬ . . .

Цим своїм фейлетоном я не маю на меті агітувати за того чи того кандидата на президента, тим більше, що ніхто не ангажував мене на агітатора, ніхто мені за це не заплатив, а навіть не запросив на чарку та й не погостував ковбасою. Як відомо — ковбаса, так само, як дриглі відогравали колись значну ролю в крайовій виборчій системі; тут цей звичай не прийнявся, на жаль, може, дехто сказав би . . .

Для декого з моїх друзів день 8-го листопада буде лише днем вільним від праці. Так, наприклад, Микола Понеділок хоч і вже „подався" на американця, але папери ще йому не прийшли, і він покищо має право голосувати тільки на міс Союзівку. Та це ані трохи його не турбує: може собі спокійно вудити рибку цілісінький день. Але декого з не-громадян це хвилює та пригноблює. Так, в одній фірмі, одна наша дівчина пришпилила собі на блюзочку жетоник з написом: „Я за Ніксона!" На другий день її товариш на праці, що ще не має виборчого права, виписав і пришпив собі на груди такий напис: „А я за Люмумбу!"

До речі сказавши, я теж був донедавна за Ніксона, аж захитали мене в моїх політичних переконаннях Два Едварди. Десь, два тижні тому, вони підняли на своїй радіопрограмі великий тарарам — буцімто всі поляки повинні голосувати за Ніксона, бо на якійсь параді в Боффало він їм, полякам, щось страшно велике прообіцяв! Немов би то обіцяв їм не тільки Вильно і Львів, але й Бібрку та й Перемишляни!

Це мене заділо за живе і трохи, що так скажу, спантеличило! Що ж я тоді роблю? Їду до Филаделфії шукати поради в мого кума, якого уважаю експертом від політики, бо він передплачує і читає лондонський „Таймс". А кум, між нами кажучи, є демократом з діда - прадіда.

— Що ж, куме, — питаю, — як там твій Кеннеді справляється? Виглядає, що він хлопець ол-райт. І жіночку гарну має. Та й бейбочка десь незабаром до них завітає, вже мабуть до Білого Дому? . .

А кум сумно поник головою та й каже:

— Розчарувала, каже, мене моя партія! Ти знаєш, хто виступав у Филаделфії на Параді Пуласького? Польський князь Радзівіл! А знаєш, з ким він одружений? З рідною сестрою жінки пана Кеннеді! То що ж це таке робиться? Американські мільйонери братаються з польською шляхтою, а ми маємо їх підпирати?!

Тут мене взяла така злість на наших західніх сусідів, що просто невидержки! То ж вони, лукаві, не лише збили мене з пантелику, але й мого кума! З того горя-лиха я випив зразу дві чарки: одну за себе, другу за кума, бо йому законом заборонено. А кум посумував, потужив, та й каже:

— Знаєш, каже, якби так до моєї партії та твойого кандидата, оце була б ідеальна розв'язка справи! Він, значить, Ніксон, бідний чоловік, з народу. Як мій Кеннеді не дістане цього джабу, то йому великої кривди не буде, пару гарних мільйончиків завжди йому залишиться. Та коли Ніксон програє вибори, то щож він, біdолаха, зробить, з жінкою і з двома діточками?

Так, на цьому пункті ми і стали, і я вернувся з Филаделфії до Ню Йорку такий самий мудрий, як був перед тим.

Ікер

Мгр. Осип Губчак

У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ГІМНАЗІЇ

(Спомини з 1928 - 30 рр.)

(11)

Другий тип — це був звичайний донощик, нічим незамітний хлопець, що так собі „пролазив" з кляси до кляси, не звертаючи на себе уваги, бо й ні з ким він не дружив. Психологічно беручи, може це довго здавлюване почуття меншовартости проявилося вкінці в бажанні чимсь себе виявити.

Як я вже згадував, всяку громадську роботу в гімназії робили звичайно учні сьомих кляс, тож провід читальні обняв Бакуменко, а ми, осьмаки, почали від всякої такої діяльности поволі відсуватися, бо зближалася матура і мали ми чимало журби. На відміну від загального переконання, що найгіршими предметами є грека й латина (старий бурсацький жарт: тут спочиває бідний студентина, що його добила грека і латина), в нас найбільше клопоту було з математикою й польською мовою. Новий учитель математики й фізики поставив високі вимоги і ми всі мусіли сісти до науки. Восьма А. робила пополудневі лекції, а восьма Б. гуртувалася коло двох учнів: Кливака й Яремчука, що одинокі в клясі розуміли щось з математики. Але гірше було з польською мовою. Попередній учитель, українець мало давав польських задач, і взагалі польську мову трактувалося маловажно. У восьмій прийшов до нас згаданий уже Войтонь. Надробити те, що втратилося за 7 літ, було годі, я сподіватися якогось вирозуміння від того шовініста — це було б „мажене сцєнтей ґлови". Тож власне через польську мову матура для восьмої Б., остання матура в гімназії, випала просто фатально.

Коли у вересні 1930-го року я вертався зі Львова ,де записався на правничий відділ університету, я завважив, що до мого поїзду дочіплено десять додаткових вагонів, заладованих поліцією .На другий день ранком справа вияснилася: ті поліціянти, прислані з Варшави, стали роз'їздитися по селах із завданням нищити українське культурне добро й побивати українських діячів. Це був початок горезвісної пацифікації. Через кілька днів після того прийшло повідомлення, що гімназію розв'язується. Виарештувано тоді коло 70 учнів старших кляс, але по довшім чи коротшім часі випущено. Відбувся показовий процес проти трьох учнів (один між ними Солонинка, з мого звена), за підпал стирт, щоб показати, що ніби ученики займалися саботажем, але польська лава присяжних звільнила підсудних. Під час ревізії, робленої в будинку гімназії, поліційний агент підкинув у піч і зараз же вихопив назад якусь летючку (це бачив гімназійний терціян Гишпіль), як ніби доказ, що в гімназії переховується літератураУВО. Такі то були формальні причини розв'язання гімназії. Та річ не у формальностях: через своїх наставлених учителів і донощиків поляки знали, який дух панує в школі, і тому завзялися її знищити. Учителів українців частинно спенсіоновано, частинно заслано як „заточенців" до польських шкіл на корінних польських землях. Учнів, яких влада підозрівала в нелояльності, не прийнято до ніякої державної школи, і вони кінчили науку в приватних школах ,переважно в т. зв. Малій Семінарії в Рогатині. Іншим дозволено продовжувати науку в різних польських гімназіях, здалека від Тернополя: так, наприклад, одну більшу групу учнів заслано аж до гімназії в Ярославі. Учні з нищих кляс потім перейшли до гімназії Рідної Школи, яку перетворено на коедукаційну. По такім розгромі і націоналістична організація не терені гімназії перестала існувати. Чи існувала пізніше в якійсь іншій формі — цього я вже не знаю ,бо проживав з батьками на заточенні, а студіював в Кракові . . .

На цьому мої спомини повинні б закінчитися. Але згідно з тим, як вчив проф. Цеґельський, треба оформити якесь закінчення. Коли я знову повернувся до Тернополя, минуло довгих 12 літ і від позиції секретаря читальні в гімназії до становища секретаря міської управи був теж чималий крок. Було приємно зустрічати знайомі обличча й чути від міщан, що, стискаючи руку, говорили: „Тепер ви наші" . . . Та мене цікавила особливо молодь. На перший погляд видавалася вона ніби сірою, прибитою, не такою буйною, як були ми. Це, очевидно, большевицький терористичний режим зробив своє. Але була вона не менш патріотичною. В цьому я мав змогу переконатися, переводячи спис населення, який доручено мені зробити при помочі учнів і учениць старших кляс гімназії. Коли я їм вияснив, що це перший раз ми маємо нагоду зробити нефальшований перепис населення й показати правдиве обличчя нашого рідного міста ,вони взялися за працю з ентузіязмом й виконали роботу дуже коректно. Перепис показав, що в 1943 р. Тернопіль мав коло 29.000 населення, з того українців — 12,000, поляків дещо понад 10.000, а жидів по частиннім винищенні німцями — коло 7,000. Та й засвідчила ця молодь свій патріотизм ділом. Ось один з них, наймолодший працівник міської управи — десятник Дивізії Самбір згинув під Бродами, обороняючи своє становище скорострілом дослівно до останнього набою .

Це зрозуміла, людська річ, що спогади про ті молоді літа навіяні тихим смутком і жалем за „тим що минуло й не вернеться". Але це не може бути лише одинокий мотив тих споминів .Історія не зачинається від нас самих, але й на нас не кінчиться. Ми лише одно звено у вічнім ланцюгу мертвих, живих і ненароджених, і свідомість приналежности до такої спільноти надає життю вартости.

Історія життя тернопільської гімназії є, власне, одним із доказів невмирущости нації. В час найтемніших днів нашого поневолення, коли „поп і хлоп" то була ціла Україна — в той час у чужій школі, серед чужих вчителів не пригасає іскра національної свідомости, виходять з тієї школи нові пробудителі, як відомий діяч Барвінський ,а згодом ця мала іскра розгоряється великим вогнем .Тепер ситуація в дечому подібна :в школі чужі вчителі, молодь затроюється чужим духом. В рідному місті панують чужинці, а український елемент знову витискається на вбогі передмістя. Вслухуємося у відгуки з рідної землі, і впевнюємося, що ця іскра не погасла. Вона тліє в попелищі і жде на пригожий вітер ,щоб спалахнути . . .

Так воно є: старі, „добрі" часи не вертаються. Не вернулися козачі жупани, але дух козацтва відродився в новітніх запорожцях і січовому стрілецтві. Не вернулися „тії стрільці січовії", але вони передали прапор боротьби воякам Дивізії й УПА. А тепер їхня слава має перейти на тих юнаків — з думкою про яких писані ці спомини — тих юнаків, що тепер сидять на шкільних лавках ,студіюють атоми, будують забавки - ракети й думками ширяють в міжплянетарних просторах. Вони мають будувати нове українське життя. Нашим бажанням є, щоб — навчені досвідом наших змагань, наших помилок й невдач — будували його ліпше й краще, як ми. Дай, Боже!

(Кінець)

Чоловічий хор „Дніпро" в Клівленді

Відомий українському громадянству Клівленду та сусідніх міст чоловічий хор „Дніпро" виступає в неділю 6 листопада в Лейквуд Сівік Авдиторії у Лейквуді з власним концертом, бажаючи показати американському та українському громадянству вислїди своєї творчої праці.

Заснувався хор у 1955 році, ставлячи своїм завданням показати красу української пісні чужинцям, запізнати їх з багатством української пісенної творчости, зі скарбами нашого фолкльору. Розпочавши свою діяльність виступами на українських національних святах та академіях у Клівленді і в сусідніх містах, цей творчий колектив свою працю на неукраїнському терені започаткував концертами колядок по церквах і шпиталях Клівленду. Влітку 1957 року хор виступав у місцевій латинській катедрі, де дав спільний з її катедральним хором концерт. Успішно пройшов Шевченківський концерт у Дітройті та виступи хору в програмі святкувань 200-ліття Питтсбурга. Восени 1959 року, за допомогою професора Джон Керроль університету в Клівленді, д-ра Михайла Папа, великого прихильника пісенної творчости і хору „Дніпро" зокрема, відбувся концерт для професорського складу університету з нагоди початку академічного року. В грудні того самого 1959 року, з нагоди 15-ліття смерти славного композитора і дириґента Олександра Кошиця, хор влаштував самостійний концерт, на який спеціяльно приїхала з Вінніпеґу дружина композитора Тетяна Кошиць. На латинське Різдво 1959 року хор співав колядки в телевізії і в публічній бібліотеці, а в січні ц. р. відспівав українську Службу Божу. У березні ц. р. хор брав участь у міжнародній програмі на конґресі американського товариства здоров'я й виховання, в квітні мав концерт в університеті в Кенті. Є теж домовлення на влаштування концертів по інших університетах, що має велике значення для обізнання студіюючої американської молоді з українською співочою культурою. Проф. Пап на таких концертах виголошує доповіді про Україну та її самостійний державний і національно-культурний розвиток.

Беззмінним дириґентом і мистецьким керівником хору „Дніпро" є Євген Орест Садовський, знаний ще з Европи, де він з від'їздом проф. Л. Туркевича обняв провід хору „Ватра" і керував ним під час концертового турне по Австрії та Швайцарії. Під керівництвом Євгена Садовського хор „Дніпро" зріс і став поважним співочим ансамблем.

У концерті, що відбудеться 6 листопада, хор виконуватиме перлини співочого мистецтва, як „Думу про Почаївську Божу Матір" Миколи Леонтовича, „Закувала та сива зозуля" О. Ніщинського, „Гетьмани" Миколи Лисенка та низку творів Станислава Людкевича, Остапа Нижанківського, І. Лаврівського, Дмитра Котка й інших композиторів. Виступатиме також відома солістка української народної пісні Ганна Шерей, що пройшла фаховий вишкіл у відомого знавця українського фолкльору і багатолітнього керівника славнозвісної капелі „Думка" та інших хорових ансамблів Нестора Городовенка. В репертуарі Ганни Шерей твори М. Леонтовича, М. Лисенка та сучасних українських композиторів Платона Майбороди, Зої Маркович, Миколи Фоменка.

Цим концертом хор „Дніпро" складає свій творчий звіт громадянству зі своєї праці. Попереду багато праці: хор співатиме на Листопадовій Академії, на конґресі Олімпійського Комітету, на концерті в Джан Керролл університеті, а далі в концертах колядок у Різдвяні дні і врешті на Академії з нагоди сотих роковин смерти Великого Пророка України Тараса Шевченка.

Перед хором стоять складні та відповідальні завдання — розкрити красу української пісні перед своїми і чужими слухачами, показати їм високу культуру українського співочого мистецтва, довести, що нарід, володіючий такими величними духовими багатствами, має право на державність. Творчий колектив хору „Дніпро" за проводом свого голови, талановитого організатора інж. Петра Гордійчука і під мистецьким керівництвом дириґента Євгена Садовського прикладає всіх зусиль, щоб ці почесні завдання виконати.

Ю. Г.

Концерт Михайла Дуди у Филаделфії

23-го жовтня у великій залі Горожанського Клюбу у Филаделфії відбувся концерт мистця — героїчного тенора Михайла Дуди, на якому зібралося багато любителів музики.

Різнородна, добре і дбайливо зіставлена програма, в яку входили в першій частині пісні відомих композиторів всесвітньої і української музичної літератури, як Джордані, Гендель, Моцарт, Бетговен, Воробкевич, Матюк, Нижанковський, Людкевич, Гайворонський і Гнатишин і в другій частині арії з опер Монюшка, Флотова, Маєрбера, Верді і Пуччіні, викликала вияви признання ентузіястичними, довготривалими оплесками. Мистець додав на біс до своєї програми ще кілька арій.

Михайло Дуда дав глибоку інтерпретацію музичних творів, при чому його виконання під оглядом інтонації і ритму було на належній висоті. Програма була передана чистим, круглим голосом.

Мистцеві акомпанювала відома піяністка, проф. Наталія Котович, як завжди вдумливо з відчуттям, що причинилося до успіху вечора.

Бажаємо мистцеві багато успіхів, головно в його педагогічній праці, де він може, маючи прекрасні школи, дати своїм учням дуще багато.

Филип Дубас

Т-во Українських Інженерів Америки
сповіщає із жалем,

що дня 3-го жовтня 1960 року
помер у Львові, по довгій і важкій недузі,
на 81-му році життя

†

Павло ДУРБАК

цивільний ІНЖЕНЕР-МЕХАНІК,
почесний член Українського Технічного Т-ва і його б. голова, основник і б. голова Т-ва Українських Студентів Політехніки „Основа", б. професор Тайної Української Політехніки у Львові.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Головна Управа
Т-ВА УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ

PAID POLITICAL ANNOUNCEMENT

АМЕРИКА і СВІТ
— потребують —
Ніксона і Ладжа

Ричард М. НІКСОН

Генрі Кебот ЛАДЖ

- ЩОБ закріпити доведений Республіканським урядом до небувалого рівня добробут країни та невпинно його збільшувати!
- ЩОБ приспішити процес повного зрівнання в правах і вольностях усіх громадян та запевнити всім найбільшу соціяльну справедливість!
- ЩОБ завершити імпозантну програму розбудови шкільництва, мешканевих домів і шляхів!
- ЩОБ невпинно збільшувати прибутки громадян та зменшувати податки!
- ЩОБ уряд завжди був вільний від корупції, а країна від підривних елементів!

— АМЕРИКА ПОТРЕБУЄ НІКСОНА І ЛАДЖА —

- ЩОБ Америка залишилась найбільшою остоєю волі та наймогутнішою її обороною!
- ЩОБ припинити всяку комуністичну аґресію, та щоб дати відсіч усім большевицьким затіям!
- ЩОБ успішно змагати до побудови справедливого і тривкого миру! —

ВВЕСЬ СВІТ ПОТРЕБУЄ НІКСОНА І ЛАДЖА!

- ЩОБ мати рішучого оборонця і приятеля!
- ЩОБ мати запевнену допомогу у визвольних змаганнях! —

НІКСОНА І ЛАДЖА ПОТРЕБУЄ ЗОКРЕМА УКРАЇНА І ВСІ ПОНЕВОЛЕНІ НАРОДИ!

ТОМУ

В ДНІ 8-го ЛИСТОПАДА

ГОЛОСУЙТЕ НА РЕСПУБЛІКАНСЬКИХ КАНДИДАТІВ І ВИБЕРІТЬ

Ричарда М. НІКСОНА
на ПРЕЗИДЕНТА
Генрі Кебота ЛАДЖА
на ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА

N. Y. Republican State Committee — All American Division — Ukrainian Section
Michael PIZNAK — Chairman

Платне політичне оголошення. — Платне політичне оголошення

ПЛАТНЕ ПОЛІТИЧНЕ ОГОЛОШЕННЯ

Чому Українці повинні

Голосувати за КЕННЕДІ

Джан Ф. КЕННЕДІ
НАСТУПНИЙ ПРЕЗИДЕНТ АМЕРИКИ

— ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ —
це табір оборонців волі, табір ідеалістів,

а не матеріялістів. Це ж демократичний уряд допоміг світові у двох війнах, першій світовій та корейській, склавши великі жертви крови й майна своїх громадян, не для власного добра, але для оборони принципу волі усіх держав та націй. Тільки від Демократичної Партії можемо сподіватися допомоги для УКРАЇНИ в її боротьбі за свою державну свободу.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ — це партія розвитку і росту, яка не вдоволяється сидженням на мішках із золотом, пильно бережучи, щоб їх хтось не забрав, але яка йде вперед, шукаючи шляхів до щораз більшої і повнішої господарської розбудови краю та добробуту його населення.

ПАРТІЯ КЕННЕДІ — це партія нових, молодих людей, не обтяжених помилками й звичками минулого. Це партія великого розмаху, великої енерґії та великих надій на ріст, потугу й добробут.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ — це партія повного національного, віроісповідного і расового зрівняння громадян Америки. Це за демократичного уряду був при Апостольській столиці представник Президента Америки. Де він подівся за останніх вісім років республіканського уряду?

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ — єдина дбала й дбає про нових іміґрантів. Це ж демократичний уряд в 1948-1952 роках уможливив прибуття до цього краю півтора мільйонові переміщених осіб і політичних еміґрантів, в тому числі понад 100,000 українців.

ДЖАН Ф. КЕННЕДІ Й ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ дбають про підвищення нашої заробітної плати з $1.00 на $1.25 за годину праці. Вони дбають про федеральну допомогу при новому будівництві, щоб допомогти навіть незаможним придбати власну хату. Вони також дбають про забезпечення нашої спокійної старости, включно з безплатною медичною допомогою. Ми, Українці, належимо до найбідніших в Америці. Тому цінимо ці намагання, бо вони призначені, властиво, в першу чергу для нас.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ є за зрівноваження бюджету, але не за всяку ціну. У потребі запобігти депресії, приспішити господарський ріст краю або скріпити його оборону Демократична Партія не завагається зрезиґнувати на перехідний час з рівноваги бюджету, щоб зберегти край від чужої аґресії, а його населення від нужди. Це ж не за демократичного уряду Совєтський Союз перевищив Америку в технологічному розвитку! Це ж не за демократичного уряду населення Америки переживало найважчу господарську кризу в 30-их роках!

Українські Громадяни!

ДЖАН Ф. КЕННЕДІ — це герой останньої світової війни. Він, як людина великої відваги, єдиний зуміє поставити чоло совєтській небезпеці й винести відважне рішення у час потреби.

ДЖАН Ф. КЕННЕДІ — це сильна людина, яка зможе привернути Америці її ще недавнє передове місце в світі і зв'язаний з ним престиж та вирвати Кремлеві ініціятиву з рук, яку він уже задовго має.

ДЖАН Ф. КЕННЕДІ — це людина великих здібностей і великих амбіцій, яка в своїй кандидатській промові накреслила велику місію нашого часу, вимагаючи від нас суворости ранніх піонерів. Ця людина зможе здійснити великі завдання нашої доби.

Українські Виборці!

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ Й СЕНАТОР КЕННЕДІ публічно заявили, що Америка під проводом Демократичної адміністрації ніколи не погодиться з комуністичним поневоленням Східньої Европи і підтвердили свою віру й підтримку національного самовизначення всіх народів.

У ЛИСТІ З 29 ЖОВТНЯ ц. р. ДО УККА З НАГОДИ ЙОГО 20-ої РІЧНИЦІ СЕНАТОР КЕННЕДІ згадує з найвищим признанням „натхненну боротьбу за свободу, що її ведуть 45 мільйонів українців, поневолених комуністичною імперією," і з повною відповідальністю заявляє таке:

> „Я жалію, що республіканський уряд у Вашинґтоні часто вживає монолітного означення ‚совєтська нація' і ‚совєтський народ'. По суті це є суперечне з резолюцією про Тиждень Поневолених Націй, ухваленою минулого року. Вживання цього означення відсуває думку, що ми миримося із статус кво комуністичного загарбання всіх поневолених націй за залізною заслоною. Стверджую, що я придержуюсь ствердження демократичної платформи: ‚Ми ніколи не зречемось позицій, які є основні для оборони свободи, ані не покинемо народів, які тепер знаходяться за залізною завісою, жадною формальною згодою на теперішній стан'."

Кличемо Вас усіх віддати в дні 8-го листопада 1960
свої голоси за демократичного кандидата
на Президента
ДЖАНА Ф. КЕННЕДІ!

Збірно допомагаючи йому стати ПРЕЗИДЕНТОМ АМЕРИКИ, зобов'яжемо його допомогти УКРАЇНІ в її визвольній боротьбі.

УКРАЇНСЬКИЙ ВИБОРЧИЙ КОМІТЕТ
МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОКРУГИ
ДЛЯ ВИБОРУ ПРЕЗИДЕНТОМ ДЖАНА Ф. КЕННЕДІ

Волтер БАКАД	Богдан КАРПЕВИЧ	Михайло САЛДАН
Василь БАЛАБАН	Волтер КЛЮВЗНИК	Євген СТАХІВ
Юрій ВОЛИНЕЦЬ	Іван КОГУТ	Волтер СТЕК
Василь ВИШИВАНИЙ	Григорій КОСТЮК	Євген ФЕДОРЕНКО
Роман ГРИЦІВ	Мирон ЛЕПКАЛЮК	Василь ЦЮПА
Роман ГУГЛЕВИЧ	Йосип ЛИСОГІР	Богдан ЦЮЦЮРА
Олекса ДАНЬКО	Валентин НОВИЦЬКИЙ	Іван ШЕПАРОВИЧ
Євген ДАНИЛЮК	Юліян ПАВЧАК	Микола ШПОНТАК
Володимир ДУШНИК	Ярослав ПАДОХ	Степан ЯРЕМА
Роман ІЛЬНИЦЬКИЙ	Борис РЖЕПЕЦЬКИЙ	Володимир БОГАЧЕВСЬКИЙ
Мирон ЛЕВИЦЬКИЙ	Роман КРУПКА	Едвард ЖАРСЬКИЙ

ДЕМОКРАТИЧНИЙ КОМІТЕТ стейту НЮ ЙОРК

УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ — ВОЛТЕР БАКАД, голова

ВЗИВАЄ ВАС ГОЛОСУВАТИ

за **Джана Ф. КЕННЕДІ** на ПРЕЗИДЕНТА
за **Линдона Б. ДЖАНСОНА** на ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТА

щоб забезпечити:

- Гідну закордонну політику
- Прогресивне соціяльне законодавство
- Допомогу шкільництву
- Сильну оборонну систему
- Здоровий економічний зріст
- Медичну опіку для старших віком через суспільне забезпечення

Голосуйте на Демократичну листу!

•

Заходами Нюйоркського Демократичного Клюбу

— відбудеться —

в суботу, 5-го листопада 1960 р.
в год. 8:00 вечора

ВІЧЕ

у NEW YORK COLISEUM — 59th Street & Columbus Avenue, N.Y.C.

Головну політичну промову виголосить

сенатор Джан Ф. Кеннеді!

---

†

Ділимося сумною вісткою,
що наша Найдорожча

Софія з Карановичів
ПАНЬКЕВИЧ

вдова по доценті Празького Університету
відійшла у Вічність несподівано, дня 12-го жовтня 1960 року, скінчивши 70 років.

Похорон відбувся 17-го жовтня 1960 р., в Оломовці, Ч.С.Р.

ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

відбудуться
в НЕДІЛЮ, 20-го ЛИСТОПАДА ц. р.
в год. 12:30 по полудні
в каплиці Української Школи — при Сендфорд Евеню в Нюарку, Н. Дж.

Горем прибита РОДИНА

НАШІ 4 ЗАПОРУКИ

1. ЧЕСНОТА (Понад усе)
2. ВИНАГОРОДА (Платимо $4\frac{1}{2}\%$)
3. ТАЙНА (Інтимні справи не виходять поза мури інституції)
4. СПОКІЙ ТА ПЕВНІСТЬ (На сторожі майна стоїть не приватна, але державна влада ЗДА)

ЦЕ ЗАСАДИ, ЯКІ МИ НЕ ТІЛЬКИ ГОЛОСИМО, АЛЕ І ПРАКТИКУЄМО КОЖНОГО ДНЯ. ВОНИ БЛАГОСЛОВЛЯТЬ НАШУ ІНСТИТУЦІЮ МІЛЬЙОНАМИ ТА Є ЗАПОРУКОЮ НА МАЙБУТНЄ!

"A THRIFT INSTITUTION ORGANIZED 1912"

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1938 WEST 51ST STREET - CHICAGO 9, ILLINOIS
TELEPHONE PROSPECT 6-5800

Це найновіше ВИДАННЯ КОБЗАРЯ!

(Дійсна величина 6 × 9 інчів).

БУДУЄМО ПАМ'ЯТНИКИ Т. ШЕВЧЕНКОВІ З ҐРАНІТУ І БРОНЗУ, ЗБУДУЙМО ТАКОЖ ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК!

У КОЖНІЙ ХАТІ
КОБЗАР
Т. Шевченка
повинен бути,
бо це найкращий живий пам'ятник!

Саме тепер вийшов з друку новий КОБЗАР, — це повне народне видання з поясненнями проф. В. Сімовича і проф. Я. Рудницького. — Гарний папір, тверда полотняна обкладинка з золотими витисками, в окремій обгортці з целюльоїду, 464 стор. друку, величина 6 × 9 інчів.

ЦЕ ДІЙСНО ЛЮКСУСОВЕ ВИДАННЯ
Української Вільної Академії Наук і Клюбу Приятелів Української Книжки в Канаді.

ЦІНА ПРИСТУПНА, БО ВСЬОГО — $7.50

•

Поодинокі готівкові замовлення виконує:

UKRAINIAN BOOK CLUB
Box 3597, B.
WINNIPEG, Man., Canada

•

ПАМ'ЯТАЙМО, ЩО ЦЕЙ КОБЗАР — ЦЕ НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК ДЛЯ ВСІХ, А ГОЛОВНО ДЛЯ ДІТЕЙ І ВНУКІВ.

(ВИРІЗАТИ, ВИПОВНИТИ І ВИСЛАТИ)

ЗАМОВЛЕННЯ

До Адм. КЛЮБУ ПРИЯТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ

Оцим замовляю найновіше видання КОБЗАРЯ з поясненнями проф. В. Сімовича і проф. Я. Рудницького та пересилаю $7.50.

Кобзар прошу слати на адресу:

....

....

....

Дня ....

● ПРАЦЯ ● ● PROFESSIONALS ●

REAL ESTATE НАЙБІЛЬШЕ БЮРО на ЛОНҐ АЙЛЕНДІ
має 2 ВІЛЬНІ МІСЦЯ ДЛЯ ЗДІБНИХ
продавців українців
(SALESMEN).
Беремо під увагу тільки людей, які охочі і здібні в цьому бизнесі, — заробити $15,000 річно.
Пропонуємо $150.00 тижнево на конто комісійного для тих, що будуть прийняті.
Телефонувати ЩОДНЯ, від 12-1 впол. і від 8-8:30 веч.:
JA 6-6300

МОНТУВАЛЬНИКИ
Якщо Ви звикли працювати ручними знаряддями.
Можете працювати при монтуванні пластичних і алюмінійових частин вантажних авт. Асекурація, госпіталізація, вакації.
Голоситись особисто:
9 до 11 A.M. або 2 до 4 P.M.
WARD MOTOR VEHICLE CO.
718 So. Fulton Avenue
Mt. Vernon, N. Y.

ПОТРІБНО
machinists, toolmakers and toolgrinders. Голоситись:
WATTS & DE GARMO
433 Fire Island Ave.
BABYLON, L.I., N.Y.
Тел.: MO 9-0021
Говоримо по-українськи.

● КУРСИ-НАУКА ●

УВАГА! УВАГА!
Потребуємо
ЧОЛОВІКА
певного себе, пильного в праці, який одержить відповідну платню, а саме:
Іншуранс Компані переводить
КУРС ІНШУРАНСУ
який дасть підготову на стейт НЮ ДЖЕРЗІ Іншуранс Лайсенс Езгамінованого Агента.
Близчі інформації можна одержати від:
п-ни Люби Понятишин
(Miss Luba Poniatyszyn)
Personnel Department,
Nationwide Insurance Company,
2303 Brunswick Avenue
Trenton, N. J.
Tel.: EXport 6-1591

● REAL ESTATE ●

ДОМИ на ПРОДАЖ
20-род. ДІМ, 186 вул. В. Гарлем секція, рент $13,700, чистий дохід $2,600, готівки $19,000.
20-род., 160 вул., біля Бродвею, рент $11,000., чистий дохід $3,500 на рік, готівки $15,500.
9-род. ДІМ, недалеко Бронкс Парку, за $19,500. Один апартамент вільний.
Вигідні умови сплати. Є на продаж 1-2 і 3-род. доми, в гарних околицях міста.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
ріг 141 вул.
AU 1-0194 WA 6-4777

QUEENS, N. Y.
Richmond Hill — $22,500
Нова висока ранча, ціла модерна. Зовсім відокремлений гараж. Колор. кухня. Голливуд лазничка, 8 ft. висока пивниця, Газове парове огрівання. Догідно до всього.
MI 1-4986

QUEENS, N. Y.
Richmond Hill — $34,990
Новий 2-род. ДІМ.
12 кімнат, 6 + 6, Голливуд лазничка, модер. кухня, 3 спальні на кожному поверсі, цілком відокремлений, газ. пар. огрівання. Нема оплат на "dooms". 2 бл. до сабвею. Догідно до всього.
VI 6-3558

ASTORIA, N. Y.
НА ПРОДАЖ
2-род. ДІМ, відокремлені гаражі, 4 і 5 кімнатні апартаменти. — $25,900.
Нові 2-род. ДОМИ. 2½ кімн. апартаменти, викінчений підвал, бл. сабвею.
A. DI PAOLA
2915 Astoria Blvd.
Long Island City, N. Y.
Tel.: RA 8-1299
Ask for Mr. Salamon

● HELP WANTED MALE ●

WELDING DEVELOPMENT ENGINEERS
To work in research development program in initial Field-Back ground of welding processes and metallury required in the exotic metal — send resume to —
PORTLAND COPPER & TANK WORKS, Inc.
Att. D. F. ZIMMERMAN
80 Second Street
SOUTH PORTLAND, Maine

● MISCELLANEOUS ●

Іван ВУЙКІВ
Знана
УКРАЇНСЬКА
ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення
НОВІ ФУТРА
перемодельовує проходжені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на
ПЕРЕХОВАННЯ - STORAGE
Відбір і достава на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

● REAL ESTATE ●

ОКАЗІЙНО НА ПРОДАЖ
2-род. ДІМ і СКЛЕП, на долині міста Kingston, N. Y. Ціна $3,500.
2-род. ДІМ, оливне огрівання, 3 акри землі в гарній околиці, 2 милі від Ellenville, N. Y. Ціна $8,000.
60 акрів ЗЕМЛІ, басейн, річка, 27 кімнатний будинок, ресторан, в гарній околиці, недалеко міста — $17,000.
Телефонувати:
OR 4-5340

АКРИ ВИСОКО СУХО **$749** ЗА АКР
Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.
Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Ми не продаємо таких парцель, де нема готових удогіднень. Проте висока потенціяльна вартість ґрунтів на Лонґ Айленді вказує відразу сторонньому купцеві, що варта інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали п'ять років тому за $99 за акр, коштує тепер по $3,000 за акр. Хто тоді повірив би в це? Хай Ваші гроші ростуть разом із зростом Лонґ Айленду! Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!
$49 ЗГОРИ — ПО $10 МІСЯЧНО
Зразковий „бонгало" при Jericho Turnpike, Route 25 — Three miles past Smithtown, ALSO NEW OFFICE on Jericho Turnpike, Route 25 — One mile east of Smithtown Bypass & 376 Jericho Turnpike, Selden.
K. H. LEEDS — LAKE RONKONKOMA, L. I.

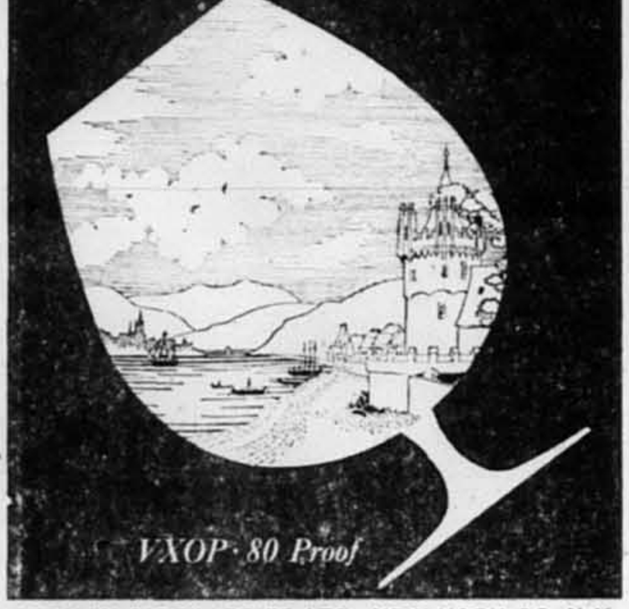
Замовляйте ВУГІЛЛЯ тепер!
Засновано 1921 р.
Низькі весняні ціни.
EVergreen 3-4450
MAPLE
COAL & COKE Co.
72-74 Box Street, Brooklyn 22, N. Y.
Достава до:
MANHATTAN ● QUEENS ● BRONX ● BROOKLYN
Fred KUDLAK - Oil Burners - Український ВЛАСНИК

Вислід додаткових виборів в Канаді перестогорою для уряду Діфенбейкера

Оттава. — Недавно в Канаді відбулися додаткові вибори в чотирьох округах в провінціях Квебек і Онтаріо, в яких переможено урядову Консервативну партію аж в трьох виборчих округах. В політичних колах уважають, що цей вислід цих виборів є осторогою для прем'єра Діфенбейкера, який повинен дбати про те, щоб при найближчих виборах не втратити тієї більшости, яку він здобув при загальних виборах в 1958 році. Найбільшою несподіванкою для політичних кол є те, що в Пітерборо, Онтаріо, переміг консервативного кандидата кандидат нової партії, що виникла з об'єднання давнішої соціялістичної партії та з кооперативної федерації. Два інші місця здобули від консерватистів ліберали. Представники лібералів і нової партії твердять, що вислід цих додаткових виборів свідчить про те, що урядова консервативна партія втрачає довір'я виборців. Представники консерватистів заявляють, що хоч втрата цих мандатів не є приємною справою для уряду, то все ж таки це не є нічим надзвичайним, коли велика урядова партія втрачає мандати в додаткових виборах.

● MISCELLANEOUS ●

Asbach Uralt
the great Brandy from the Rhine

VXOP · 80 Proof
GERMAN DISTILLERIES LTD., NEW YORK 20, N.Y.

РІЗДВО і НОВИЙ РІК скоро зближаються
ШЛІТЬ ПАЧКИ-ДАРУНКИ з убранням своїм Приятелям і Кревним.
РОБІТЬ ЦЕ ЗАРАЗ! ШЛІТЬ ЧЕРЕЗ
COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by INTOURIST)
Кожна пачка забезпечена. Гарантія достави. Відборець не платить нічого. Всі наші Відділи мають на складі великий вибір осінніх і зимових речей, по низьких цінах. Зайдіть до найближчого Відділу по точні інформації.
НАШІ ВІДДІЛИ:

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	Phone: AL 4-5456
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	" DI 5-8808
PATERSON 1, N. J. — 99 Main St.	" MU 4-4619
VINELAND, N. J. — West Landis Ave. (Gr. Orth. Church Bldg.)	
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	Phone: FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn — 6 Day Street	" LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	" HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio — 2683 W. 14th St.	" TO 1-1068
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	" SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich — 9350 Jos. Campau	" TR 8-1666
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	" BR 8-6966
CHICAGO 29, Ill — 2439 W. 69th Street	" WA 5-2737
SAN FRANCISCO, Cal. — 2076 Sutter St.	" FI 6-1571
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	" BI 3-1797
PHILADELPHIA 41, Pa. — 4925 Old York Rd.	" DA 4-4401
SPRINGFIELD, Mass. — 220 Worthington St.	" RE 2-7163
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	" PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich., — 414 Scribner Ave. N. W.	Tel.: GL 8-2256 or GL 8-2006
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Ave.	" VI 1-5355
PASSAIC, N. J. — 211 Monroe Street	" PR 3-0979

The Vineland Branch open Friday, Saturday and Sunday only.

ПОСТАВТЕ СОБІ САМІ ПИТАННЯ
про висилкову фірму, заки вишлете
ПОСИЛКИ — ДАРУНКИ до всіх країн Европи й Азії
1. Чи це є відповідальна фірма?
2. Чи Ви самі в тому переконалися?
3. Чи фірма є уважливо-солідна в пакуванні, висилці і приготуванні документів?
4. Чи уживає до цього найліпші пачки?
5. Чи фірма ця є в бизнесі довше, як 25 років?
6. Чи це є офіціяльно АВТОРИЗОВАНА фірма?

Відповідь на всі ці питання є ТАК, якщо Ви вишлете свої пакунки через один з Відділів:
GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.

716 Walnut St., PHILADELPHIA 6, Pa., WAlnut 5-3455
1991 Broadway, NEW YORK 23, N. Y., LYceum 5-0900
4102 Archer Ave., CHICAGO 32, Ill., FRontier 6-6399
683 Hudson Ave., ROCHESTER 21, N. Y., BAker 5-5923
1313 Addison Rd., Cor. Superior Ave. & 71 St., CLEVELAND 3, Ohio, UTah 1-0807
263 Market St., NEWARK 2, N. J., MArket 3-1968
6146 Michigan Ave., DETROIT 10, Mich., TAshmoo 5-7560
390 W. Broadway, S. BOSTON 27, Mass., ANdrew 8-8764
851 Hollins Street, BALTIMORE 1, Md., MUlberry 5-5787
346 Third Ave., PITTSBURGH 22, Pa., GRant 1-3712
202 Second Street, LAKEWOOD, N. J., FOxcroft 3-6621
174 Tilghman Street, ALLENTOWN, Penna., HEmlock 5-2069
979 So. Broad Street, TRENTON, N. J., EXport 4-8085

ПРИСПІШІТЬ СВІЙ ПАКУНОК ДО НАС, А МИ ПРИСПІШИМО ВИСИЛКИ ВІД НАС.

● MISCELLANEOUS ●

ГРОШІ до КРАЮ
10 РУБЛІВ за $1.00
Останній день 10-го грудня 1960 р. Пишіть за подробицями. Також цінник на харчі і текстилі для САМООБСЛУГИ. Виберіть пачку вдома для Вашої вигоди, низькі ціни. — Не треба ходити по склепах.
Gramercy Dept. S
NEW YORK:
118 E. 28th Street
(Room 906)
Tel.: MU 9-0598
NEWARK, N. J.:
744 Broad Street
(Room 925)
Licenced and bonded.

УКРАЇНСЬКА УНІВЕРСАЛЬНА КРАМНИЦЯ
ALMOHR CO.
136 FIRST AVE. NEW YORK 9, N. Y.
Tel.: OR 3-3510
— поручає —
ПО НАЙНИЖЧИХ ЦІНАХ слідуючі товари:
ІМПОРТОВАНІ та МІСЦЕВІ
НА ВИСИЛКУ ПАЧОК
Текстильні матеріяли на убрання, плащі, костюми і суконки, всипи на перини, полотна, нитки DMC, светери, хустки, дивани, наліжники, бритви, діяманти, ножиці, машинки до стриження волосся і т. п.
НА ПРЕЗЕНТИ З РІЗНИХ НАГОД
Кераміка, кришталі, обруси, косметика, імпортовані делікатеси, солодощі і багато інших.
ЗАЙДІТЬ! — КУПІТЬ! — ПЕРЕКОНАЙТЕСЯ!

Антологія поезії поляглих, розстріляних, замучених і засланих українських поетів в р.р. 1920-1945,
„ОБІРВАНІ СТРУНИ"
Вибір передмова й довідки
БОГДАНА КРАВЦЕВА
Ціна $3.00 — Замовляти.
Svoboda Book Store
JERSEY CITY 3, N. J. 81-83 Grand St.,

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!
4% річно
КРЕДИТОВАНЕ, АБО ПЛАТНЕ 2 РАЗИ В РІК.
Починаючи 1-го липня 1960 р.
- Ощадності, забезпечені до $10,000.
- Гроші, одержані до 15-го ЛИСТОПАДА 1960 р., будуть процентувати нові дивіденди від 1-го ЛИСТОПАДА.
- Радо приймаємо нові конта, від $1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні
Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ - ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ

На Осінь і Зиму!
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE NEW YORK CITY
(Іст 8-ма вул., між 2-3 Евеню)

МАЄ НА СКЛАДІ великий вибір ОСІННІХ КАПЕЛЮХІВ від $4.95 та більше. Маємо також великий вибір імпортованих КАПЕЛЮХІВ і ВЕЛЮРОВИХ, найкращої якости, в різних кольорах і найновіших фасонів власного виробу та відомої марки КАПЕЛЮХИ — KNOX.
Кожний капелюх ґарантований. — Куплений у нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ, 100% cotton, знаної марки "JAY SON". Всі сорочки ґарантовані в пранні. У великому виборі також: ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, імпортовані СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші осінні речі.
Просимо зайти та переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну.
● Отворено щоденно до 8-ої веч., в суботи до 10:00 ●
— ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ. —
Слухайте нашої радіопередачі кожної СУБОТИ на українській програмі Романа МАРИНОВИЧА.

Пішліть ПАЧКИ-ДАРУНКИ Рідним і Друзям — на СВЯТА!
Найбільш відповідальна фірма висилки пачок до всіх країн Европи і др.
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED by U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave. (cor. Lincoln Place) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J. — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.
Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одіж, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Достава пачок ґарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка ЗАБЕЗПЕЧЕНА. Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости, по умірковиних цінах.
Відкрито: ЩОДЕННО — від 9-6 веч.; СУБОТИ і НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.
НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Ave., NEW YORK 3, N. Y., ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Ave., DETROIT 12, Mich., TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street, PHILADELPHIA 23, Pa., WAlnut 3-1747	651 Albany Avenue, HARTFORD, Conn., CHapel 7-1564
107 S. Vermont Street, LOS ANGELES, Calif., DUnkirk 5-6550	1241 N. Ashland Ave., CHICAGO 22, Ill., HUmboldt 6-2818	1900 Fleet St., S. Wolfe, BALTIMORE 31, Md., DIckens 2-4240	397 A. West Broadway, S. BOSTON 27, Mass., ANdrew 8-2718
46 Whitehead Avenue, SOUTH RIVER, N. J., CLiford 7-6320	126 Tilghman Street, ALLENTOWN, Pa., HEmlock 5-0415	1028 Kenilworth Avenue, CLEVELAND 13, Ohio, PRospect 1-0696	
1409 W. Genesse St., SYRACUSE, N. Y., HArrison 2-5386	558 Hudson Avenue, ROCHESTER 5, N. Y., BAker 5-4210		

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550 New York City
НОВА КНИЖКА:
Олег Лисяк: ЛЮДИ ТАКІ ЯК МИ (повість) Ціна $3.50

ПОЩО ТРАТИТИ ЧАС НА ПИСАННЯ АДРЕС?

ПЕЧАТКИ
в різних мовах з емблемами виробляє
ROMAN IWANYCKYJ
2905 Wilkinson Avenue
Bronx 61, N. Y.
Тел. вечорами — TA 8-9740
Печатка з пересилкою $2.00

● МЕШКАННЯ ●

5-кімн. МЕШКАННЯ
в Ньюарку, Н. Дж.
Близько української школи та парку. Партер, парове огрівання, затишна вулиця. Від зараз.
55 Columbia Avenue
Newark, N. J.
Tel.: ES 5-0860

● RESTAURANT ●

GARDEN CAFE
перед тим: при 137 3rd Avenue
тепер: при 125 E. 15th Street
(між 3-ою Еве. і Irving Place)
СТЕЙКИ
— ВЕПРОВА ПЕЧЕННЯ —
наша спеціяльність. Перекуски для бизнесменів. Вечером танці. Обідайте комфортово в одній із найелегантших і ліпших місць Ню Йорку.
No cover — no minimum charge
Catering to Parties.
GR 3-9510
Open 8 A.M. to 4 A.M.

GRIPSHOLM RESTAURANT Inc.
324 East 57th Street
NEW YORK 22, N. Y.
Найліпша шведська печеня
SMORGASBORD.
Перекуски — Коктейлі — Обіди
— ОХОЛОДЖЕНО —
PL 9-6260

SHARE IN AMERICA
BUY U.S. SAVINGS BONDS

● MISCELLANEOUS ●

Bleyle
Імпортовані з Німеччини
Для ЖІНОК:
КОСТЮМИ ● СУКНІ
Спідничка, Плетені жакети.
СВЕТЕРИ І ПІТАНИ.
Імпортовані VALMELINE
ДОЩОВИКИ
Чоловічі ПУЛЬОВЕРИ
І КАМІЗЕЛЬКИ - ЖАКЕТИ
Metzger's THE SHOP
OF FAMOUS QUALITY BRANDS
59-10 Myrtle Avenue
Ridgewood 27 N.Y. EV 6-8180

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ
NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура.
Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568